

# DEN STORE KLIMA SAMTALE



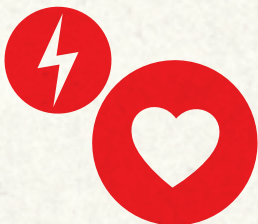
EN HÅNDBOG TIL UNGDOMMEN  
OM DEN VIGTIGE SAMTALE

---

# DEN STORE KLIMA SAMTALE

– EN HÅNDBOG TIL UNGDOMMEN  
OM DEN VIGTIGE SAMTALE

- 1 Indledning
- 2 Den store klimasamtale
- 3 Hvordan tænker dine forældre?
- 4 Når alt andet fejler – det kan du ellers gøre
- 5 Stil krav til din politiker
- 6 Held og lykke



---

## INDLEDNING

**D**u ved det helt sikkert godt. Klimaforandringerne er en kæmpe trussel mod vores fremtid. Men hvis vi står sammen nu, kan vi gøre en stor forskel.

Og der er brug for dig. Om lidt er der nemlig folketingsvalg, og planeten har brug for, at der bliver valgt nogle politikere, der er klar til at gøre alt, hvad de kan, for klimaet.

Hvis du har stemmeret, kan du stemme på en kandidat, der vil kæmpe for klimaet. Men du kan gøre mere endnu. Uanset om du selv er gammel nok til at stemme eller ej, kan du være med til at få andre til at stemme grønt for en bedre fremtid!

Vi står midt i en klimakrise. Klimaet er det vigtigste emne til folketingsvalget overhovedet. Det afgør din egen, din families og dine venners fremtid. Det kan du hjælpe med at få dine forældre og andre i de ældre generationer til at forstå.

Den håndbog, du læser i lige nu, giver dig alt det, du behøver, for at tage klimasamtalen med dine forældre, dine forældres venner, din lærer og alle andre, som har brug for at blive mindet om, at de skal stemme for klimaet.

Det eneste, du skal gøre, er at komme i gang! Så kan du være med til at redde planeten – også hvis du ikke kan stemme.

**Held og lykke!**

---

# DEN STORE KLIMASAMTALE

## – SÅDAN KOMMER DU I GANG

Når du skal starte en samtale om klima og politik, er det vigtigt at have dine argumenter klar. Derfor har vi samlet nogle af de bedste argumenter for klimaet til dig nedenfor.

Men før du starter samtalen, er det en god idé at tænke på, *hvor* og *hvornår* du tager klimasamtalen. Du får meget nemmere succes, hvis du tager den på et godt tidspunkt. Der skal nemlig gerne være tid til at have en længere samtale.

### Gode steder og tidspunkter at tage klimasamtalen:

- Efter aftensmad ved spisebordet
- En længere køretur
- En gåtur
- (Vores favorit) En gåtur i naturen

### Hvis du har problemer med at starte samtalen:

Hvis du skal snakke med dine forældre, kan du for eksempel starte med at sige:

- Far/Mor, vil du/I gerne snakke om folketingsvalget med mig?
- Jeg vil gerne forstå jeres politiske holdninger. Det er jo virkelig vigtigt, hvad I vælger at stemme.
- Vil I snakke om fremtiden med mig?



---

Prøv at gå ind i samtalen med nysgerrighed og spørg dem, hvad de synes om argumenterne for klimaet. På den måde går de ikke i forsvar.

**Du kan også starte samtalen med andre end dine forældre. For eksempel kan du starte med at sige:**

- Jeg er bekymret over klimaet. Er du også?
- Klimaforandringerne kan virkelig få store konsekvenser for vores fremtid. Er det noget, du tænker over, når du skal stemme til folketingsvalget?

**Hvis de ikke gider snakke om politik**, kan du fortælle dem, at det er vigtigt for dig at snakke med dem om det. Hvis det ikke virker, behøver du ikke kæmpe mere med det samme. Valgkampen er heldigvis lang, så prøv igen efter nogle dage.

Hvis de efter flere dage stadig ikke vil snakke om politik, så er det måske noget andet, der er rigtigt for dig. I stedet kan du melde dig ind i en af de mange klimabevægelser, vi har i Danmark. Så kan du sammen med andre unge sprede budskabet om, hvorfor netop dette valg **SKAL** handle om klimaet.



---

## DE BEDSTE ARGUMENTER FOR AT STEMME GRØNT

Her finder du nogle af de bedste argumenter for at stemme grønt, som du kan bruge i klimasamtalen.

### Det er retfærdigt at stemme grønt

Klimaforandringer går ikke kun ud over os i Danmark.

Klimaforandringer påvirker faktisk meget mere mennesker i de fattigste lande i verden.

Folk sulter, fordi tørke og oversvømmelser ødelægger deres jord, så de ikke kan dyrke mad. Menneskers hjem bliver skyllet væk af vandmasserne, og skovbrande ødelægger naturen. Det er klimaforandringerne skyld i, og verdens rigeste lande bærer den største del af ansvaret. Forbruget af olie, kul og gas er nemlig skyld i klimaforandringerne, og det var os i de rige lande, der begyndte at bruge olie, kul og gas, og det er stadig os, der bruger mest.

Derfor skal vi i de rige lande gøre allermost for at skabe et grønt og bæredygtigt samfund. Vi skal f.eks. nedbringe vores brug af olie, kul og gas endnu hurtigere, end vi gør i dag, og vi skal støtte verdens fattigste i deres kamp mod klimaforandringer. Det er rimeligt og retfærdigt.

---

## **Det giver økonomisk rigtig god mening at stemme grønt**

Mange mennesker tænker på økonomi, når de sætter deres kryds til folketingsvalget. Men her kan det også være en fordel at gå den grønne vej. I mange tilfælde er det nu billigere at bruge vedvarende energi fra f.eks. sol og vind end at bruge forurenende olie, kul og gas. Lige nu er eksempelvis gaspriserne vildt høje på grund af krigen i Ukraine. Hvis vi investerer i sol- og vindenergi, kan vi sikre vores energiforsyning.

Faktisk er det økonomisk helt nødvendigt at skabe et grønt og bæredygtigt samfund omstilling nu. Venter vi med at gøre noget ved klimaforandringerne, vil der komme endnu flere naturkatastrofer i fremtiden (f.eks. tørke og oversvømmelser), og så bliver det meget, meget dyrere, end hvis vi handler i dag.

## **Stem grønt, fordi klimaforandringer ændrer og ødelægger vores natur**

Måske bor du tæt på en skov eller en sø. Den bliver vi nødt til at passe på. Hvis vi ikke tager hånd om klimakrisen, vil det gå ud over livet i naturen. Fisk, dyr, insekter og sommerfugle vil få svært ved at overleve, og den smukke natur, som dine forældre og alle andre i de ældre generationer er vokset op med, risikerer at blive ødelagt. At stemme for klimaet er altså også med til at beskytte vores natur.

---

## **Stem grønt for de unge og for fremtiden.**

Det er din fremtid, klimakrisen ødelægger. Mind dine forældre og andre fra de ældre generationer om, at det gode og trygge liv, de har haft, ikke vil være muligt at have i fremtiden, medmindre vi gør noget ved klimakrisen nu. Det har altid været forældres og bedsteforældres ansvar at passe på sine børn og børnebørn. Ved at stemme grønt gør de ældre generationer faktisk bare det, de har gjort, siden du blev født. De passer på dig!

## **Stem grønt, fordi der er ikke noget vigtigere**

Det her er måske det vigtigste argument. Klimaforandringerne vil betyde enorme forandringer af livet på vores planet, hvis de får lov til at fortsætte. Det vil betyde meget mere ekstremt vejr, mangel på fødevarer, havstigninger og millioner af mennesker på flugt. Du kan minde dine forældre om, at det slet ikke betyder noget, om de betaler meget eller lidt i skat, hvis deres hus står under vand.





---

## PAS PÅ!

Dine forældre og andre i de ældre generationer har sikkert diskuteret politik i mange flere år end dig. Derfor risikerer du, at de "vinder" diskussionen med nogle gamle tricks.

Her er nogle af de tricks, du kan risikere at møde og idéer til hvordan, du kan svare på dem:

**De siger: Bare vent til du bliver ældre...**

**Svar:** Det handler ikke om, hvor gammel man er. Mange af de vigtigste forandringer i verdenshistorien er skabt af unge mennesker, der ville have en anden verden. Derudover har du ikke tid til at vente til du bliver ældre - for det er nu, vi skal handle, hvis vi skal bremse klimaforandringerne.

**De bruger tekniske ord eller gamle eksempler, du ikke kender**

**Svar:** Bed dem om at forklare. Det er alt for let for forældre og andre voksne, som har beskæftiget sig med politik i et langt liv, at vinde en diskussion ved at gøre den kompliceret eller bruge gamle eksempler, som du af gode grunde ikke kender til. For du var der ikke.

---

**De siger: Det nytter alligevel ikke noget, hvad Danmark gør**

**Svar:** Jo, det gør. Danmark kan selvfølgelig ikke løse klimakrisen alene, men vi har en stor klimapåvirkning i forhold til vores lille størrelse, og vi kan være et land, som andre lande kan blive inspireret af. Hvis vi finder på gode løsninger til at gøre noget ved klimakrisen, så kan andre lande også bruge dem.

**De hidser sig op – eller får dig til at hidse dig op**

**Svar:** Det er altid en risiko, når man snakker politik. Der kommer sjældent noget godt ud af et skænderi. Tag en pause og start snakken igen, når der er faldet ro på. Og husk, at når folk hidser sig op, er det ofte fordi, de er bekymrede. Så det er også et godt tegn på, at det er værd at tage snakken.

**Sådan er det bare...punktum.**

**Svar:** Et meget irriterende svar – og ikke et særlig godt svar. Alle har ret til at have deres egne holdninger. Du kan sige, at det er okay, de er uenige, men klimaet er vigtigt for dig, og det vil du gerne have dem til at forstå. Hvis de stadig ikke vil snakke videre, så er det nok på tide at stoppe samtalen. Du kan altid prøve igen senere.

---

## HVORDAN TÆNKER DINE FORÆLDRE, NÅR I HAR KLIMASAMTALEN?

**D**er er meget, man kan lære af sine forældre og ældre generationer. Men der er også meget, de kan lære af dig - især når det gælder klimaet. For det er unge, der er den stærkeste stemme i klimakampen.

Så hvorfor kan dine forældre have svært ved at forstå, at klimaet er det vigtigste? Når du skal tage samtalen, er det godt at være opmærksom på, hvordan de tænker:

### De bekymrer sig om penge

■ Dine forældre bekymrer sig sikkert meget om penge for tiden. Det er deres ansvar at betale husleje, købe mad, betale regninger og meget mere. De går op i at have et godt job og tjene penge, så familien kan have det godt. Og de har ikke lyst til at betale mere. Derfor er mange forældre meget optagede af, om priserne bliver højere, om skatten stiger, og om den grønne omstilling bliver dyrere. De gør det, fordi de bekymrer sig om nuet, men i den bekymring glemmer de ofte det store perspektiv om fremtiden.

### De snakker med andre voksne

■ Det er ikke kun dig, som kan påvirke dine forældre. Det kan alle andre også. Og dine forældre snakker helt sikkert med deres venner, kollegaer og mange andre om politik. Måske sidder din

---

far på jobbet og hører sin chef snakke om, at det vigtigste emne til folketingsvalget er skattepolitik. Eller din mor hører kollegaerne snakke om, at udlændingepolitik kommer til at afgøre valget. Du er altså i kamp med alle mulige andre, der prøver at få valget til at handle om alt muligt andet end klima.

### **De er vant til at tænke rødt og blå**

■ Den klassiske måde at tænke politik på handler om, at der er de venstreorienterede ”røde” på den ene side, og de højreorienterede ”blå” på den anden side. Sådan er dine forældres generation vokset op, men den opdeling er ikke længere så vigtig. I dag handler det om at være ”grøn”, og du kan hjælpe med at forstå, at den gamle måde at tænke politik på ikke længere gælder. For hvis klimaforandringerne får verden til at blive oversvømmet eller stå i brand, er det faktisk ret lige meget, om du er rød eller blå.

### **De er ikke vokset op med klimaforandringer**

■ Vi har efterhånden vidst i ret mange år, at klimaforandringerne var på vej. Men det er faktisk ikke så længe siden, at folk begyndte at tage det alvorligt. Tænk på, at det først var for tre år siden, at vi fik en klimalov i Danmark. For dig har snakken om klimaforandringer måske altid været en del af dit liv – men sådan er det ikke for dine forældre. Derfor skal der måske lidt mere til for at få dem til at forstå alvoren.





## NÅR ALT ANDET FEJLER: - DET KAN DU ELLERS GØRE

**H**vis du har prøvet *ALT*, og dine forældre eller de andre, du har talt med, stadig ikke vil lytte, så kan du f.eks.:

- Engagere dig med andre klimaaktivister



- Skrive et læserbrev



- Få dine venner med



- Råbe op på sociale medier

- Brug [klimakrav.dk](http://klimakrav.dk)



## STIL KRAV TIL DIN POLITIKER

**É**n af de måder, du kan bidrage til klimakampen på, er ved at bruge vores hjemmeside klimakrav.dk. Hjemmesiden viser politikernes holdning til klima. Alle kan bede kandidaterne om at tage stilling til de krav, som hele det grønne Danmark har samlet sig om. Kravene handler om nogle af de områder, hvor der virkelig er brug for handling:

- **Landbruget** – Det er et af de områder, hvor der er allermest brug for grøn omstilling. Det er især skidt for klimaet med den store dyreproduktion til blandt andet kød og mejeriprodukter. Derfor skal vi have mindre dyreproduktion og mere planteproduktion, og vi skal lave landbrugsjord om til skov og natur.
- **Finans** – Vores banker og pensionskasser ejer milliarder. De penge investerer de for at tjene flere penge. Det vil gøre en kæmpe forskel, hvis de stopper med at investere penge i klimaskadelig olie, kul og gas
- **Transport** – Vi transporterer os allesammen rundt hver eneste dag. Og det vil være en stor gevinst for klimaet, hvis vi begynder at gøre det på en grøn måde. Derfor skal vi stoppe de mest forurenende motorvejsprojekter og stoppe salget af forurenende biler.

Gå derfor selv ind på [www.klimakrav.dk](http://www.klimakrav.dk), og bed dine forældre om at overveje en kandidat fra den liste af kandidater, der lover at tage klimakrisen seriøst.

---

## HELD OG LYKKE!

**N**u har du alt det, du skal bruge for at tage klimasamtalen. Vi håber, du føler dig klar til at tage samtalen med dine forældre!

Unge er de stærkeste stemmer i klimakampen, og det er vigtigt, du bruger den stemme, du har. Klimakampen kan nogle gange virke hård, men hvis vi alle gør vores bedste og snakker med vores venner, familie og bekendte om klimaet, så vil der ske forandringer.

Du er en del af den forandring. Tusind tak for det!



DEN GRØNNE  
UNGDOMS  
BEVÆGELSE



RÅDET FOR  
GRØN OMSTILLING



Klima  
bevægelsen

GREENPEACE

MELLEMFOLKELIGT  
SAMVIRKE **act:onaid**